

**УХВАЛА
ПЕРШОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Лупейка Олександра Васильовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремого припису частини першої статті 402, приписів частин другої, третьої статті 423 Цивільного процесуального кодексу України

Київ
28 лютого 2023 року
№ 23-1(П)/2023

Справа № 3-21/2023(43/23)

Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Юровська Галина Валентинівна (голова засідання, доповідач),
Городовенко Віктор Валентинович,
Мойсик Володимир Романович,

розглянула на засіданні питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Лупейка Олександра Васильовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремого припису частини першої статті 402, приписів частин другої, третьої статті 423 Цивільного процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Юровську Г.В. та дослідивши матеріали справи, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. До Конституційного Суду України звернувся Лупейко О.В. з клопотанням перевірити на відповідність частині першій статті 55, пункту 3 частини другої статті 129 Конституції України (конституційність) припису частини першої

статті 402 Цивільного процесуального кодексу України (далі – Кодекс) у частині „можливості розгляду скарги судом касаційної інстанції без повідомлення учасників справи“, приписів частин другої, третьої статті 423 Кодексу.

Згідно з частиною першою статті 402 Кодексу у суді касаційної інстанції скарга розглядається за правилами розгляду справи судом першої інстанції в порядку спрощеного позовного провадження без повідомлення учасників справи з урахуванням статті 400 Кодексу; у разі необхідності учасники справи можуть бути викликані для надання пояснень у справі.

У частинах другій, третій статті 423 Кодексу визначено, що „2. Підставами для перегляду судового рішення за нововиявленими обставинами є:

1) істотні для справи обставини, що не були встановлені судом та не були і не могли бути відомі особі, яка звертається із заявою, на час розгляду справи;

2) встановлений вироком або ухвалою про закриття кримінального провадження та звільнення особи від кримінальної відповідальності, що набрали законної сили, факт надання завідомо неправильного висновку експерта, завідомо неправдивих показань свідка, завідомо неправильного перекладу, фальшивості письмових, речових чи електронних доказів, що призвели до ухвалення незаконного рішення у даній справі;

3) скасування судового рішення, яке стало підставою для ухвалення судового рішення, що підлягає перегляду.

3. Підставами для перегляду судових рішень у зв'язку з виключними обставинами є:

1) встановлена Конституційним Судом України неконституційність (конституційність) закону, іншого правового акта чи їх окремого положення, застосованого (не застосованого) судом при вирішенні справи, якщо рішення суду ще не виконане;

2) встановлення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною, порушення Україною міжнародних зобов'язань при вирішенні даної справи судом;

3) встановлення вироком суду, що набрав законної сили, вини судді у вчиненні кримінального правопорушення, внаслідок якого було ухвалено судове рішення“.

Із матеріалів справи вбачається, що у вересні 2015 року Лупейко О.В. звернувся до Вишгородського районного суду Київської області з позовом до Акціонерного товариства Комерційний банк „ПриватБанк“, треті особи: Головка Ю.П., Національний банк України, про стягнення коштів за договорами банківського вкладу та зобов'язання вчинити певні дії.

Вишгородський районний суд Київської області рішенням від 23 вересня 2019 року зазначений позов задовольнив частково: стягнув з Акціонерного товариства Комерційний банк „ПриватБанк“ заборгованість на користь Лупейка О.В. за договорами банківського вкладу (депозиту) на загальну суму 29 251 766,64 грн.

Київський апеляційний суд постановою від 6 липня 2020 року рішення Вишгородського районного суду Київської області від 23 вересня 2019 року змінив, внаслідок чого загальна сума стягнення з 29 251 766,64 грн збільшена до 33 837 837,00 грн.

За результатами касаційного перегляду рішення Вишгородського районного суду Київської області від 23 вересня 2019 року та постанови Київського апеляційного суду від 6 липня 2020 року Верховний Суд постановою від 23 лютого 2022 року зменшив розмір загальної суми боргу, що підлягає стягненню з Акціонерного товариства Комерційний банк „ПриватБанк“ на користь Лупейка О.В., з 33 837 837,00 грн до 9 391 969,60 грн.

Зокрема, Верховний Суд дійшов висновку про помилковість позиції судів щодо поширення приписів частини п'ятої статті 10 Закону України „Про захист прав споживачів“ на спірні правовідносини, через що відмовив у задоволенні позовних вимог про стягнення пені на суму 23 988 004,40 грн.

Суб'єкт права на конституційну скаргу вважає, що оспорюваними приписами Кодексу обмежено доступ до правосуддя, гарантованого частиною першою статті 55 Конституції України.

2. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

2.1. Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); суб'єктом права на конституційну скаргу є особа, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України (його окремі положення) суперечить Конституції України (абзац перший частини першої статті 56).

З аналізу конституційної скарги та матеріалів справи вбачається, що остаточним судовим рішенням у справі Лупейка О.В. є постанова Верховного Суду від 23 лютого 2022 року.

Однак зі змісту постанови Верховного Суду від 23 лютого 2022 року випливає, що приписи частин другої, третьої статті 423 Кодексу не були застосовані. Отже, конституційна скарга в частині порушення питання щодо перевірки на відповідність Конституції України оспорюваних приписів статті 423 Кодексу не відповідає вимогам частини першої статті 55, абзацу першого частини першої статті 56 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

2.2. Згідно зі статтею 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону, та якщо з дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі положення), сплинуло не більше трьох місяців (абзац перший, пункт 2 частини першої); як виняток, конституційна скарга може бути прийнята

поза межами вимог, установлених пунктом 2 частини першої цієї статті, якщо Конституційний Суд України визнає її розгляд необхідним із мотивів суспільного інтересу (частина друга).

Остаточним судовим рішенням у справі Лупейка О.В. є постанова Верховного Суду від 23 лютого 2022 року. Конституційна скарга Лупейка О.В. надійшла до Конституційного Суду України 9 лютого 2023 року, тобто з порушенням строку її подання.

Автор клопотання порушує питання про можливість прийняття конституційної скарги поза межами вимог, установлених пунктом 2 частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“, проте Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України вважає, що немає потреби у прийнятті конституційної скарги поза межами вимог, установлених вказаними приписами цього закону, та її розгляді із мотивів суспільного інтересу.

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі за пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Лупейка Олександра Васильовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремого припису частини першої статті 402, приписів частин другої, третьої статті 423 Цивільного процесуального

кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Першої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ПЕРША КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**